

Szczegółowy sposób postępowania w sprawach przyjęcia oraz wypisania ze szpitala psychiatrycznego.

Dz.U.2012.854 z dnia 2012.07.25

Status: Akt obowiązujący

Wersja od: 25 lipca 2012 r.

Wejście w życie:

26 sierpnia 2012 r.

Uchylony z dniem:

31 grudnia 2018 r.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA¹⁾

z dnia 13 lipca 2012 r.

w sprawie szczegółowego sposobu postępowania w sprawach przyjęcia oraz wypisania ze szpitala psychiatrycznego

Na podstawie art. 49 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2011 r. Nr 231, poz. 1375) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) szczegółowy sposób postępowania w sprawach przyjęcia oraz wypisania ze szpitala psychiatrycznego;
- 2) wzory:
 - a) skierowania do szpitala psychiatrycznego,
 - b) zawiadomień kierownika szpitala psychiatrycznego oraz sądu opiekuńczego o przyjęciu do szpitala osoby chorej psychicznie bez jej pisemnej zgody na podstawie art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego, zwanej dalej "ustawą", albo osoby z zaburzeniami psychicznymi na podstawie art. 24 ust. 1 ustawy,
 - c) rejestru osób przyjętych do szpitala psychiatrycznego,
 - d) zawiadomień sądu opiekuńczego o wypisaniu ze szpitala psychiatrycznego oraz o pozostaniu w szpitalu psychiatrycznym za zgodą osoby przyjętej do tego szpitala.

§ 2.

1. Skierowanie do szpitala psychiatrycznego wydaje lekarz po osobistym zbadaniu osoby z zaburzeniami psychicznymi, ze szczególnym uwzględnieniem jej stanu psychicznego i zachowania.

2. Wzór skierowania do szpitala psychiatrycznego określa załącznik nr 1 do rozporządzenia.

§ 3.

1. O przyjęciu do szpitala psychiatrycznego postanawia lekarz izby przyjęć albo inny lekarz wyznaczony przez kierownika podmiotu leczniczego, po stwierdzeniu wskazań do przyjęcia.

2. Lekarz, który zdecydował o przyjęciu do szpitala psychiatrycznego, odnotowuje niezwłocznie w dokumentacji medycznej pacjenta wskazania uzasadniające to przyjęcie.

3. W przypadkach, o których mowa w art. 23 ust. 1 ustawy, lekarz, który zdecydował o przyjęciu do szpitala psychiatrycznego, odnotowuje w dokumentacji medycznej pacjenta również informację o wyjaśnieniu pacjentowi przyczyny przyjęcia do szpitala psychiatrycznego bez zgody i poinformowaniu go o jego prawach, w szczególności w zakresie:

- 1) zasad postępowania leczniczego w stosunku do osoby leczonej bez jej zgody;
- 2) warunków i trybu wypisania ze szpitala psychiatrycznego osoby przebywającej tam bez jej zgody;
- 3) postępowania przed sądem opiekuńczym dotyczącego przyjęcia osoby do szpitala psychiatrycznego bez jej zgody oraz wypisania jej z takiego szpitala;
- 4) uzyskania pomocy w ochronie własnych praw jako pacjenta.

4. W przypadkach, o których mowa w art. 23 ust. 2 ustawy, jeżeli zasięgnięto opinii drugiego lekarza psychiatry albo psychologa, jest ona dołączana do dokumentacji medycznej pacjenta.

§ 4. W przypadku braku wskazań do przyjęcia do szpitala psychiatrycznego lekarz, o którym mowa w § 3 ust. 1, odnotowuje w dokumentacji medycznej rodzaj udzielonej porady i uzasadnienie odmowy przyjęcia.

§ 5.

1. O przyjęciu do szpitala psychiatrycznego osoby chorej psychicznie bez jej pisemnej zgody na podstawie art. 23 ust. 1 ustawy albo osoby z zaburzeniami psychicznymi na podstawie art. 24 ust. 1 ustawy - ordynator (lekarz kierujący oddziałem) zawiadamia kierownika podmiotu leczniczego, wskazując, że zachowanie tej osoby zagraża bezpośrednio jej życiu albo życiu lub zdrowiu innych osób.

2. Wzór zawiadomienia, o którym mowa w ust. 1, określa załącznik nr 2 do rozporządzenia.

§ 6.

1. Kierownik podmiotu leczniczego zawiadamia sąd opiekuńczy właściwy ze względu na siedzibę szpitala psychiatrycznego o przyjęciu do szpitala psychiatrycznego osoby chorej psychicznie lub z zaburzeniami psychicznymi - bez jej zgody - wskazując, że zachowanie tej osoby zagraża bezpośrednio jej życiu albo życiu lub zdrowiu innych osób lub że zachodzą okoliczności, o których mowa w art. 22 ust. 2a lub ust. 5 ustawy.

2. Wzór zawiadomienia, o którym mowa w ust. 1, określa załącznik nr 3 do rozporządzenia.

3. Od obowiązku zawiadomienia sądu o przyjęciu do szpitala psychiatrycznego osoby bez jej zgody nie zwalnia okoliczność, że osoba ta następnie wyraziła zgodę na pobyt w szpitalu psychiatrycznym.

§ 7.

1. Niezwłocznie po przyjęciu do szpitala psychiatrycznego osobie z zaburzeniami psychicznymi, w tym małoletniemu, który ukończył 16 lat, oraz jej przedstawicielowi ustawowemu albo opiekunowi faktycznemu, lekarz przekazuje w sposób zrozumiały informacje o przysługujących jej prawach, w szczególności w zakresie:

- 1) zasad postępowania leczniczego;
- 2) warunków i trybu wypisania ze szpitala psychiatrycznego;

- 3) postępowania przed sądem opiekuńczym;
 - 4) uzyskania pomocy w ochronie własnych praw jako pacjenta.
2. Małoletni, który nie ukończył 16 lat, ma prawo do uzyskania od lekarza informacji, o których mowa w ust. 1, w zakresie i formie niezbędnych do prawidłowego przebiegu procesu leczniczego.
3. Fakt przekazania informacji, o których mowa w ust. 1 i 2, jest odnotowywany w dokumentacji medycznej pacjenta.

§ 8.

1. W szpitalu psychiatrycznym jest prowadzony rejestr osób przyjętych do szpitala:
 - 1) bez zgody;
 - 2) bez zgody, jeżeli zgoda na pobyt została następnie wyrażona;
 - 3) niezdolnych do wyrażenia zgody lub stosunku do przyjęcia do szpitala psychiatrycznego.
2. W przypadku oddziału psychiatrycznego funkcjonującego w przedsiębiorstwie podmiotu leczniczego dysponującym więcej niż jednym oddziałem psychiatrycznym rejestr, o którym mowa w ust. 1, jest prowadzony wspólnie dla wszystkich tych oddziałów.
3. Wzór rejestru osób przyjętych do szpitala psychiatrycznego określa załącznik nr 4 do rozporządzenia.

§ 9.

1. O wypisaniu ze szpitala psychiatrycznego osoby przebywającej w tym szpitalu za jej zgodą decyduje lekarz prowadzący leczenie w porozumieniu z ordynatorem (lekarzem kierującym oddziałem), jeżeli stan zdrowia osoby wskazuje, że ustąpiły przyczyny przyjęcia i pobytu w szpitalu psychiatrycznym.
2. O wypisaniu ze szpitala psychiatrycznego osoby przebywającej w tym szpitalu bez jej zgody postanawia ordynator (lekarz kierujący oddziałem), jeżeli stan zdrowia tej osoby wskazuje, że ustąpiły przyczyny przyjęcia i pobytu w szpitalu psychiatrycznym bez jej zgody. Okoliczności te odnotowuje się w dokumentacji medycznej, w szczególności uzasadnia się okoliczność ustąpienia bezpośredniego zagrożenia dla życia tej osoby albo życia lub zdrowia innych osób.
3. Przepis ust. 2 stosuje się również do osoby przyjętej do szpitala psychiatrycznego za jej zgodą, jeżeli przy przyjęciu lub podczas pobytu w tym szpitalu zagrażała ona bezpośrednio swojemu życiu albo życiu lub zdrowiu innych osób.
4. O wypisaniu ze szpitala psychiatrycznego w okolicznościach, o których mowa w ust. 2 i 3, w przypadku gdy zgoda pacjenta na pobyt, w tym szpitalu została cofnięta, kierownik podmiotu leczniczego zawiadamia sąd opiekuńczy. Wzór zawiadomienia określa załącznik nr 5 do rozporządzenia.
5. Osoba przebywająca w szpitalu psychiatrycznym bez jej zgody może za swoją później wyrażoną zgodą pozostać w tym szpitalu, jeżeli w ocenie lekarza jej dalszy pobyt jest celowy. Okoliczności te odnotowuje się w dokumentacji medycznej.
6. Kierownik podmiotu leczniczego zawiadamia sąd opiekuńczy o pozostaniu w szpitalu psychiatrycznym osoby, o której mowa w ust. 5. Wzór zawiadomienia określa załącznik nr 6 do rozporządzenia.

§ 10. W przypadku zarządzenia przez sędziego wizytującego szpital psychiatryczny natychmiastowego wypisania osoby przebywającej w tym szpitalu w okolicznościach, o których mowa w art. 45 ust. 2 ustawy, ordynator (lekarz kierujący oddziałem) niezwłocznie wypisuje ze szpitala osobę, której zarządzenie dotyczy, powiadamiając o tym sędziego wizytującego.

§ 11. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie miesiąca od dnia ogłoszenia.²⁾

¹⁾ Minister Zdrowia kieruje działem administracji rządowej - zdrowie, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2011 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Zdrowia (Dz. U. Nr 248, poz. 1495 i Nr 284, poz. 1672).

²⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 23 listopada 1995 r. regulującym szczegółowy sposób działania szpitala psychiatrycznego w sprawach przyjmowania oraz wypisywania ze szpitala psychiatrycznego (Dz. U. Nr 150, poz. 736), które traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia na podstawie art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 3 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2011 r. Nr 6, poz. 19).

ZAŁĄCZNIKI

ZAŁĄCZNIK Nr 1 WZÓR

.....
(pieczęć podmiotu leczniczego lub praktyki lekarskiej) (miejsce, data, godzina)

SKIEROWANIE DO SZPITALA PSYCHIATRYCZNEGO

.....
(nazwa i adres)

Po osobistym zbadaniu w dniu dzisiejszym kieruję do szpitala psychiatrycznego
Panią/Pana:

.....,
córkę/syna:

.....,
ur. W

.....,
zamieszkałą(-łego) samotnie / wspólnie z innymi osobami*) w:

.....
1. Stan cywilny:

1) panna/kawaler, 2) zamężna/żonaty, 3) wdowa/wdowiec, 4) rozwiedziona(-ny), 5) brak danych*).

2. Zatrudnienie:

1) czynna(-ny) zawodowo, 2) emeryt(ka)/rencista(-tka), 3) na utrzymaniu innych osób, 4) bezrobotna(-ny), 5) utrzymuje się z innych źródeł, 6) brak danych*).

3. Wykształcenie:

1) podstawowe, 2) zawodowe, 3) średnie, 4) wyższe, 5) inne/niepełne, 6) brak danych*).

4. Rodzaj i numer dokumentu stwierdzającego tożsamość osoby badanej:

.....
.....

5. PESEL (jeżeli posiada)

.....
.....

6. Osoba badana jest / nie jest ubezwłasnowolniona częściowo / całkowicie / brak danych*).

7. Dane o osobach będących z mocy prawa uczestnikami postępowania sądowego (art. 46 ust.

1 ustawy z dnia 19 sierpnia

1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2011 r. Nr 231, poz. 1375)):

1) małżonek:

.....
.....

(imię, nazwisko, adres)

2) osoba sprawująca opiekę faktyczną:

.....
.....

(imię, nazwisko, adres)

3) przedstawiciel ustawowy:

.....
.....

(imię, nazwisko, adres)

8. Wywiad od osoby badanej:

.....
.....

...

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

WZÓR

.....
(pieczęć podmiotu leczniczego) (miejsowość, data)

.....
(numer z rejestru osób
przyjmowanych bez zgody)

Do kierownika podmiotu leczniczego

ZAWIADOMIENIE

**o przyjęciu do szpitala psychiatrycznego lub zatrzymaniu w tym szpitalu osoby chorej
psychicznie**

lub z zaburzeniami psychicznymi bez jej zgody

1. W dniu o godz. został(a) przyjęta(-ty)
/zatrzymana(-ny) w szpitalu psychiatrycz-
nym bez zgody:

Pani/Pan:

.....
.....,

córka/syn:

.....
.....,

ur. w

.....,
rodzaj i numer dokumentu stwierdzającego tożsamość:

.....,
PESEL (jeżeli posiada)

.....
.....,

zamieszkała(-ły) samotnie / wspólnie z innymi osobami*) w:

.....
.....,

i została(-ny) zapisana(-ny) w księdze głównej pod numerem:

..... .

2. Imię i nazwisko lekarza decydującego o przyjęciu do szpitala psychiatrycznego lub
zatrzymaniu w tym szpitalu bez zgody:

.....
.....,

ewentualnie imię i nazwisko innego lekarza lub psychologa uczestniczącego w podjęciu
decyzji o przyjęciu do szpitala

psychiatrycznego:

.....
..... .

3. Stwierdzam, że Pani/Pan przyjęta(-ty) – zatrzymana(-ny) zagraża bezpośrednio:

1) swojemu życiu,

2) życiu lub zdrowiu innych osób.*)

Uzasadnienie:

.....
.....
.....

4. Imię i nazwisko ordynatora (lekarza kierującego oddziałem), zatwierdzającego przyjęcie:

.....
.....

5. Dane o osobach będących z mocy prawa uczestnikami postępowania sądowego (art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 19 sierpnia

1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2011 r. Nr 231, poz. 1375)):

1) małżonek:

.....
.....,

(imię, nazwisko, adres)

2) osoba sprawująca opiekę faktyczną:

.....,

(imię, nazwisko, adres)

3) przedstawiciel ustawowy:

.....

(imię, nazwisko, adres)

.....

(miejsce i godzina sporządzenia zawiadomienia)

.....

(podpis i pieczęć ordynatora/
lekarza kierującego oddziałem)

*) Odpowiednie zakreślić.

**ZAŁĄCZNIK Nr 3
WZÓR**

.....
(pieczęć podmiotu leczniczego) (miejsce, data)

.....

(numer pisma)

Sąd Rejonowy w

Wydział Rodzinny i Nieletnich

ZAWIADOMIENIE

o przyjęciu do szpitala psychiatrycznego

na podstawie art. ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2011 r. Nr 231, poz. 1375)

1.

.....
.....

(nazwa i adres podmiotu leczniczego)

zawiadamia, że w dniu o godz. został(a):

– przyjęta(-ty) do szpitala psychiatrycznego*),

– zatrzymana(-ny) w szpitalu, wycofał(a) zgodę na przyjęcie do szpitala psychiatrycznego*)

Pani/Pan:

.....
.....,

córka/syn:

.....
.....,

ur. w

.....,

rodzaj i numer dokumentu stwierdzającego tożsamość:

.....,

PESEL (jeżeli posiada)

.....
.....,

zamieszkała(-ły) w:

.....
.....

.....,

i został(a) zapisana(-ny) w księdze głównej pod numerem:

..... .

2. Imię i nazwisko lekarza decydującego o przyjęciu do szpitala psychiatrycznego lub zatrzymaniu w tym szpitalu bez zgody:

.....
.....,

ewentualnie imię i nazwisko innego lekarza lub psychologa uczestniczącego w podjęciu decyzji o przyjęciu do szpitala

psychiatrycznego:

3. Pani/Pan przyjęta(-ty) – zatrzymana(-ny) zagraża bezpośrednio:

1) swojemu życiu,

2) życiu lub zdrowiu innych osób*).

Uzasadnienie:

.....
.....
.....
.....
4. Imię i nazwisko ordynatora (lekarza kierującego oddziałem), zatwierdzającego przyjęcie:

.....
.....
5. Dane o osobach będących z mocy prawa uczestnikami postępowania sądowego (art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego):

1) małżonek:

.....
.....
(imię, nazwisko, adres)

2) osoba sprawująca opiekę faktyczną:

.....
(imię, nazwisko, adres)

3) przedstawiciel ustawowy:

.....
(imię, nazwisko, adres)
.....

(podpis i pieczęć kierownika podmiotu leczniczego)

*) Odpowiednie zakreślić.

ZAŁĄCZNIK Nr 4 WZÓR

.....
(nazwa podmiotu leczniczego)

.....
(nazwa oddziału)

REJESTR

osób przyjętych do szpitala psychiatrycznego

1) bez zgody – na podstawie art. 23, art. 24, art. 28 oraz art. 29 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia

psychicznego (Dz. U. z 2011 r. Nr 231, poz. 1375),

2) bez zgody, jeżeli zgoda na pobyt została potem wyrażona na oddziale – na podstawie art. 26 ust. 1 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego,

3) niezdolnych, do wyrażenia zgody lub stosunku do przyjęcia do szpitala psychiatrycznego –

na podstawie art. 22 ust. 2

ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego

Lp.	Imię i nazwisko PESEL (jeżeli posiada)	Data urodzenia	Data przyjęcia	Podstawa prawna przyjęcia (wpisać odpowiedni artykuł ustawy)	Numer księgi głównej	Podpis osoby upoważnionej przez kierownika podmiotu leczniczego do prowadzenia rejestru i data
1	2	3	4	5	6	7

**ZAŁĄCZNIK Nr 5
WZÓR**

.....
(pieczęć podmiotu leczniczego) (miejscowość, data)

.....
(numer pisma)

Sąd Rejonowy w

Wydział Rodzinny i Nieletnich

ZAWIADOMIENIE

o wypisaniu ze szpitala psychiatrycznego osoby chorej psychicznie przebywającej w szpitalu

bez jej zgody – na podstawie art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego

(Dz. U. z 2011 r. Nr 231, poz. 1375)

1.

.....
.....

(nazwa i adres podmiotu leczniczego)

zawiadamia, że w dniu

.....
(pieczęć podmiotu leczniczego) (miejsowość, data)

.....
(numer pisma)

Sąd Rejonowy w

Wydział Rodzinny i Nieletnich

ZAWIADOMIENIE

**o pozostaniu w szpitalu psychiatrycznym osoby przebywającej za swoją później
wyrażoną zgodą**

**– zgodnie z art. 35 ust. 2 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia
psychicznego**

(Dz. U. z 2011 r. Nr 231, poz. 1375)

1.

.....
.....
(nazwa i adres podmiotu leczniczego)

zawiadamia, że w dniu

.....
.....
ustały przewidziane w ustawie przyczyny przyjęcia i pobytu bez zgody w szpitalu
psychiatrycznym

Pani/Pan:

.....
.....
Córki/syna:

.....
.....
ur. W

.....
.....
rodzaj i numer dokumentu stwierdzającego tożsamość:

.....
.....
PESEL (jeżeli posiada)

.....
.....
zamieszkałej(-ego) w:

.....
.....
zapisanej(-ego) w księdze głównej pod numerem:

2. Pani/Pan

wyraził(a) zgodę na pozostanie w szpitalu
psychiatrycznym.

3. Pobyt Pani/Pana w
szpitalu psychiatrycznym, w ocenie
lekarza, jest
celowy.

.....

(podpis i pieczęć kierownika podmiotu leczniczego)